

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**ПРОГРАМА
ТВОРЧОГО КОНКУРСУ**

Спеціальність: 026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»

Спеціалізація: «РЕЖИСУРА ЕСТРАДИ ТА МАСОВИХ СВЯТ»

Творчий конкурс проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання у ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі сценічного мистецтва.

Абітурієнти, які обрали спеціалізацію «Режисура естради та масових свят», повинні мати творчі здібності, виявити відповідну фахову придатність, мати досвід у проведенні різноманітних свят, масових театралізованих заходів, необхідні знання в галузі театру, естради, кіно, телебачення, музики, образотворчого мистецтва, літератури.

Абітурієнт має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності в нього повної загальної середньої освіти. Як правило, абітурієнт повинен мати відповідну довузівську підготовку з відповідного напряму.

Під час творчого конкурсу абітурієнт повинен виявити:

ЗНАННЯ:

- основних етапів еволюції режисерсько-постановочного мистецтва масових театралізованих та естрадних заходів;
- історії вітчизняного і світового театрів, драматургії та світової літератури;
- технології постановки масових театралізованих та естрадних заходів;
- сценарних форм та специфіки режисерського задуму постановок різних видів масових театралізованих та естрадних заходів;
- театральної термінології та літератури за фахом;
- технології розробки режисерського задуму та постановчого процесу;
- української або російської мови (для іноземних громадян).

УМІННЯ:

- грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем та формою літературні твори (байка, фейлетон, вірш, проза);
- співати, виразно рухатися та танцювати під музику під час вступного випробування;
- орієнтуватися в питаннях історії, теорії та практики режисерського мистецтва;
- розробляти сценарний план режисерського задуму;
- вірно відповідати на запитання з теорії та історії вітчизняного і світового мистецтв.

НАЯВНІСТЬ НАВИЧОК:

- акторського перевтілення;

- темпо-метро-ритмічного володіння мовою технікою при виконанні літературних творів;
- м'язового звільнення;
- слухового, зорового та емоційного сприйняття;
- володіння елементами хореографії та вокалу;
- володіння засобами виразності звуку, тембру, голосу, пластичного вираження тіла;
- вміння органічно імпровізувати на запропоновані різноманітні теми;
- володіння основами сценарної майстерності;
- володіння прийомами постановки театралізованих заходів;
- організаційно-творчої роботи у сценічному мистецтві.

Перед творчим конкурсом зі спеціалізації «Режисура естради та масових свят» кожний абітурієнт має пройти консультації, на яких пропонуються теми для створення самостійного режисерського етюду.

Творчий конкурс складається з двох сесій: «Виконавська майстерність» та «Основи теорії та історії сценічного мистецтва».

Перша сесія **«Виконавська майстерність»** передбачає: вміння органічно імпровізувати на запропоновані різноманітні теми;

- художнє виконання літературних творів: уривок з прози, вірш, байка, фейлетон або естрадна мініатюра, що самостійно підготовлені абітурієнтами (загальна тривалість читання не повинна перевищувати 15 хвилин);
- показ режисерського етюду (виконавців вибирають зі складу абітурієнтів).

У процесі творчого конкурсу перевіряються: артистичність, творча уява, здатність до органічної дії у запропонованих обставинах, емоційність, почуття ритму, музичний слух, спостережливість абітурієнту.

Друга сесія «Основи теорії та історії сценічного мистецтва» передбачає:

- складання сценарного плану масового театралізованого заходу (свята, гуляння, карнавалу, обряду, естрадної вистави або концерту), формулювання його теми й ідеї з врахуванням особливостей місця проведення, розкриття режисерського задуму та виокремлення основних епізодів;
- співбесіду за складеним сценарним планом та відповіді на запитання, що стосуються теорії, історії вітчизняного і світового театрів, драматургії, режисури масових заходів, образотворчого та музичного мистецтв, світової літератури

Оцінка виставляється за 200-балльною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів) за кожну сесію творчого конкурсу:

- за першу сесію «Виконавська майстерність» – від 100 до 200 балів;
- за другу сесію «Основи теорії та історії сценічного мистецтва» – від 100 до 200 балів.

Структура оцінки з кожної дисципліни

<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px; text-align: center;">Випробування</td><td style="padding: 5px; text-align: center;">Бали</td></tr> <tr> <td colspan="2" style="padding: 5px; text-align: center;">Виконавська майстерність</td></tr> <tr> <td colspan="2" style="padding: 5px; text-align: center;">1. Читання чотирьох творів:</td></tr> </table>	Випробування	Бали	Виконавська майстерність		1. Читання чотирьох творів:		
Випробування	Бали						
Виконавська майстерність							
1. Читання чотирьох творів:							
Байка							
Макс. 40							
Фейлетон або естрадна мініатюра							
Макс. 40							
Вірш							
Макс. 40							
Уривок з прози							
Макс. 40							
Танок та пісня							
Макс. 40							
Основи теорії та історії сценічного мистецтва							
1. Теоретична розробка режисерського етюду та його сценічне втілення	Макс. 70						
2. Розкриття режисерського задуму, визначення теми та ідеї, виокремлення основних епізодів сценарного плану масового театралізованого заходу за темою, що дається абітурієнту під час іспиту;	Макс. 40						
3. Знання відомих режисерів масових театралізованих заходів України та зарубіжжя;	Макс. 30						
4. Знання театральних напрямків та майстрів режисури минулого та сучасного театру, особливостей акторської професії, літератури за фахом: журналів, збірок, посібників, монографій тощо;	Макс. 30						
5. Знання загальноприйнятної театральної термінології.	Макс. 30						

**КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЕНТІВ,
ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДО ХДАК У 2018 РОЦІ
за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво»
Спеціалізація «Режисура естради та масових свят»**

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1. Незадовіл ьний 100 - 123 балів	<p>Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу, не знає фактичного матеріалу. Відсутні будь-які схильності до режисури.</p> <p>Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання кожного з етапів творчого конкурсу, не знає фактичного матеріалу.</p> <p>Відсутні режисерські схильності, акторська емоційна виразність та художнє виконання літературних творів, професійні дані для створення режисерського етюду.</p> <p>Не володіє особливостями складання сценарного плану режисерського задуму масового театралізованого заходу.</p>

	<p>Абітурієнт майже не виконав (не відповів) основні завдання кожного з етапів творчого конкурсу, не володіє особливостями складання сценарного плану режисерського задуму масового театралізованого заходу.</p> <p>Відсутні режисерські схильності, акторська емоційна виразність та художнє виконання літературних творів, професійні дані для створення режисерського етюду.</p>
2. Середній 124 – 149 балів	<p>Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, слабко володіє особливостями складання сценарного плану режисерського задуму масового театралізованого заходу.</p> <p>Має деякі режисерські схильності, слабку акторську емоційну виразність та схильність до художнього виконання літературних творів, але відсутні професійні дані для створення режисерського етюду.</p>
	<p>Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, слабко володіє особливостями складання сценарного плану режисерського задуму масового театралізованого заходу.</p> <p>Має деякі режисерські схильності, слабку акторську емоційну виразність та слабке художнє виконання літературних творів, середні професійні дані для створення режисерського етюду.</p>
	<p>Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, допускає неточності в складанні сценарного плану режисерського задуму масового театралізованого заходу.</p> <p>Має середні професійні дані для створення режисерського етюду, деякі режисерські схильності, недостатню акторську емоційну виразність та художнє виконання літературних творів.</p>
3. Достатній 150 – 175 балів	<p>Абітурієнт володіє практичними навичками, але допускає неточності в теоретичних знаннях та складанні сценарного плану режисерського задуму масового театралізованого заходу.</p> <p>Має професійні дані для створення режисерського етюду, художнього виконання літературних творів та режисерські схильності, але недостатньо емоційно виразний як актор.</p>
	<p>Абітурієнт володіє практичними навичками складання сценарного плану режисерського задуму масового театралізованого заходу, але допускає неточності в теоретичних знаннях.</p> <p>Має професійні дані для створення режисерського етюду, виявляє методичність, демонструє художнє виконання літературних творів та режисерські схильності, але недостатньо емоційно виразний як актор.</p>

	<p>Абітурієнт добре володіє практичними навичками складання сценарного плану режисерського задуму масового театралізованого заходу, але допускає неточності в теоретичних знаннях.</p> <p>Має професійні дані для створення режисерського етюду. Виявляє методичність, художнє виконання літературних творів, достатню емоційну виразність в акторському мистецтві та режисерські схильності.</p>
4. Високий 176 – 200 балів	<p>Абітурієнт володіє основними теоретичними знаннями та практичними навичками складання сценарного плану режисерського задуму масового театралізованого заходу, при наявності достатніх професійних даних для створення режисерського етюду.</p> <p>Виявляє методичність, художнє виконання літературних творів та достатньо емоційну виразність в акторському мистецтві. Має режисерські здібності.</p>
	<p>Абітурієнт має режисерські здібності, володіє основними теоретичними знаннями та практичними навичками складання сценарного плану режисерського задуму масового театралізованого заходу.</p> <p>Виявляє методичну досконалість у постановці режисерських етюдів, художнє виконання літературних творів та емоційну виразність в акторському мистецтві.</p>
	<p>Абітурієнт блискуче володіє теоретичними знаннями та практичними навичками складання сценарного плану режисерського задуму масового театралізованого заходу.</p> <p>Виявляє методичну досконалість, високу художність у постановці режисерських етюдів, високу художність виконання літературних творів та емоційну виразність в акторському мистецтві.</p>

Абітурієнти, які отримали під час творчого конкурсу хоча б за один етап менше 124 балів, до участі в конкурсі щодо зарахування на денну або заочну форми навчання не допускаються.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Актёрский тренинг по системе Станиславского. Упражнения и этюды / сост. О. Лоза. – М. : АСТ ;СПб : Прайм – Еврознак, 2009. –179 с.
2. Бармак А. А. Семь шагов к театру : кн. для начинающих / А. А. Бармак. – М. : РИТИ–ГИТИС, 2016. – 244 с.
3. Барнич М. М. Майстерність актора. Техніка «обману» : навч. посіб. / Михайло Барнич. – Київ : НАККоМ, 2015. – 216 с.
4. Веселовська Г. І. Сучасне театральне мистецтво : навч. посіб. / Ганна Веселовська. – Київ : НАККоМ, 2014. – 142 с.
5. Вовкун В. В. Мистецтво режисури масових видовищ : підручник / В. В. Вовкун. – Київ : НАККоМ, 2015. – 356 с.
6. Горюнова И. Э. Режиссура массовых театрализованных зрелищ и музыкальных представлений : лекции и сценарии / Ирина Горюнова. – СПб. : Композитор–Санкт-Петербург, 2009. – 204 с.

7. Данченко С. Бесіди про театр / С. Данченко. – Київ, 1999. – 219 с.
8. Деркач С. Становлення масових свят та видовищ як жанру мистецтва в Україні / С. Деркач. – Київ, 1998.
9. Єрмакова Н. П. Березільська культура: Історія, досвід : [монографія] / Наталя Єрмакова. – Київ : Фенікс, 2012. – 508 с.
10. Зайцев В. Режисура естради та масових видовищ : навч. посіб / В. Зайцев. – Київ : Дакор, 2003. – 304 с.
11. Захава Б. Е. Мастерство актёра и режиссёра : учеб. пособие / Б. Е. Захава ; под общ. ред. П. Е. Любимцева. — Изд. 7-е, стер. — СПб. [и др.] : Лань : Планета музыки, 2016. — 430 с.
12. Зверева Н. А. Словарь театральных терминов : создание актерского образа / Н. А. Зверева, Д. Г. Ливнев. – М. : ГИТИС, 2007. – 133 с.
13. Искусство режиссуры. ХХ век / сост.: С. К. Никулин, Л. А. Пичхадзе. – М. : Артист. Режиссер. Театр, 2008. – 768 с.
14. Кісін В. Режисура як мистецтво та професія: життя, актор, образ / В. Кісін. – Київ, 1999. – 268 с.
15. Кнебель М. О. Поэзия педагогики. О действенном анализе пьесы и роли : учеб. пособие / М. Кнебель. – М. : ГИТИС, 2010. – 420 с.
16. Корниенко Н. Режиссерское искусство Леся Курбаса. Реконструкция (1887–1937) / Н. Корниенко. – Киев, 2005. – 373 с.
17. Красильникова О. История украинского театра XX сторіччя / О. Красильникова. – Київ : Либідь, 1999. – 208 с.
18. Курбас Л. Філософія театру / Лесь Курбас ; упоряд. М. Лабінський. – Київ : Основи, 2001. – 917 с.
19. Лавлинский С. Г. Сценарно-режиссерские технологии массового праздника: теория и практика : учеб. пособие / С. Г. Лавлинский, М. В. Майборода. – М. : МГУКИ, 2010. – 193 с.
20. Литосова М. К. Актер и режиссер : словарь профес. терминов и словосочетаний : учеб. пособие / М. К. Литосова. – М. : РИТИ–ГИТИС, 2016. – 239 с.
21. Лич Р. Театр : теория и практика / Роберт Лич ; пер. с англ. Е. А. Кривошея. – Харьков : Гуманитар. Центр, 2015. – 244 с.
22. Обертинська А. Історія масових свят : навч. посіб. / А. Обертинська. – Київ, 1999. – 130 с.
23. Обертинська А. Основи теорії драми та сценарної майстерності : навч. посіб. / А. Обертинська. – Київ : ДАККМ, 2002. – 132 с.
24. Основы системы Станиславского : учеб. пособие / авт.-сост.: Н. Кисилева, В. Киселева, В. Фролов. – Ростов н/Д : Феникс, 2000. – 125 с.
25. Пауэлл М. Актерское мастерство для начинающих / Майкл Пауэлл ; [пер. с англ И. Наумова]. – М. : Эксмо, 2011.
26. Петров Б. Массовые спортивно-художественные представления (основы режиссуры, технологии, организации и методики) : учеб. пособие / Б. Петров. – М. : СпортАкадемПресс, 2001. – 351 с.
27. Петрова А. Н. Сценическая речь : учеб.-метод. пособие / А. Н. Петрова. – М. : Искусство, 1981. – 191 с.

- 28.Рубб А. Феномен эстрадной режиссуры : опыт исследования / А. Рубб. – М. : Луч, 2001. – 227 с.
- 29.Силин А. Д. Дорога на площадь. Специфика работы режиссера при постановке массовых театрализованных представлений и праздников под открытым небом и на больших нетрадиционных сценических площадках» / А. Д. Силин. – М., 2014.
- 30.Станиславский К. С. Собрание сочинений. В 9 т. Т. 2. Работа актера над собой / К. С. Станиславский. – М. : Искусство, 1989. – 508 с.
- 31.Станиславский К. С. Этика / К. С. Станиславский. – М. : ГИТИС, 2013. – 46 с.
- 32.Сулимов М. В. Посвящение в режиссуру / М. В. Сулимов. – СПб. : Изд. дом С.-Петерб. гос. ун-та, 2004 – 574 с.
- 33.Туманишвили М. Введение в режиссуру / М. Туманишвили. – М., 2003.
- 34.Чечетин А. И. Основы драматургии театрализованных представлений : учебник / А. И. Чечетин. – Изд. 2-е, стер. – СПб. : Лань ; М. ; Краснодар : Планета музыки, 2013. – 283 с.
- 35.Шароев И. Режиссура эстрады и массовых представлений / И. Шароев. – 4-е изд., испр. – М. : ГИТИС, 2014. – 340 с.]

Відповідальний за випуск І. О. Борис